

Dail. Alfonso Dociaus piešinys — Prisikėlimas

DAUG DŽIAUGSMO VELYKOSE!

VELYKŲ ŠVENČIŲ PROGA

sveikiname visus tautiečius ir linkime vieni kitiems, kad mirtį nugalėjęs Kristus duotų mums visiems ir kiekvienam mūsų daugiau drąsos ir jėgos kartu su Juo dvasiniai prisikelti ir tuo pačiu kelti visą Brazilijos lietuvių koloniją.

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

JIS TURĖJO PRISIKELTI IŠ NUMIRUSIU

Pirmąją savaitės dieną, labai anksti, dar neišaušus, Marija Magdaliė atėjo pas kapą ir pamatė, kad akmuo nuverstas nuo rūšio angos.

Ji nubėgo pas Simoną Petrą ir kitą mokinį, kurį Jėzus mylėjo ir pranešė jiems: "Paėmė Viešpatį iš kapo, ir mes nežinome kur jį padėjo".

Petras ir tas kitas mokinys nusku bėjo prie kapo.

Bėgo abu kartu, bet tasai kitas mokinys pralenkė Petrą ir pirmas pasiekė kapo rūšį.

Pasilenkęs jis mato numestas drobules, tačiau į vidų nėjo.

Netrukus iš paskos atbėgo ir Simonas Petras. Jis įėjo į rūšį ir mato numestas drobules ir skarą, buvusią ant Jėzaus galvos, ne su drobulėmis numestą, bet suvyniotą atskirai.

Tuomet įėjo ir kitas mokinys, kuris pirmas buvo atbėgęs prie kapo. Jis pamatė ir įtikėjo. Mat, jie dar nebuvo supratę Rašto, kad **JIS TURĖSIAS PRISIKELTI IŠ NUMIRUSIŲ.**

Evangelija (Jn 20,1-9)

SEMENARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil - Caixa Postal, 44 21 - CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj iki liepos mėnesio Cr\$.300.00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 8.00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 20 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 25 Dol. Į tolimus kraštus 30 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr.1.500,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunéios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą po Cr.50.00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija-neatsako Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėju nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti "STANISLAO ŠILEIKA" vardu.

PER SKAUSMUS Į GARBĖ,
PER MIRTĮ Į PRISIKĖLIMĄ
KRISTUS ŽENGĖ,
SKAUSMO IR MIRTIES KELIU.
ŽENGIAME SU JUOM IR MES —
KELSIMĖS IR MES. Aleliuja!

TYRO VELYKŲ DŽIAUGS-
MO LINKI

Kun. Jonas Kidykas, S.J.

VELYKOS, ALELIUJA!

J. MIŠKINIS

Kiekvieną gėrio pasireiškimą žmogus sutinka su džiaugsmo aleliuja. Su aleliuja žmonija sutinka teigiamuosius gamtos reiškinius ir pagerbia kilnias idėjas ir didžias asmenybes. Visos šventės, kurias žmonės pajvairina gražiomis, įvairiomis ir iškilmingomis apeigomis, būna sukeltos džiuginančių įvykių.

Kada gamtoj gyvybė triumfuoja ir nugalė žiemos mirtį, žmonija džiaugsmingai gieda aleliuja.

Velykos — viena džiaugsmingiausių krikščioniškojo pasaulio švenčių. Jos kasmet švenčiamos prisiminti Kristaus Prisikėlimą iš numirusių. Bažnyčia džiaugiasi, žmonės linksminasi, vieni kitus sveikina.

Krikščionys Velykoms davė tiesos pergalės, dvasinio prado pirmumo prieš medžiagą ir gerųjų žmogaus jėgų pasireiškimo prasmę. Todėl Velykų šven-

tė yra ne tik džiaugsmo, bet ir ryžto visiems tiems, kurie kovoja dėl teisės, artimo meilės, žmonijos gerovės ir tautos laisvės.

Anuomet šviesa nugalėjo tamsą. Žmogaus pavergimą pakeitė tikrasis žmoniškumas, išsilaisvinimas iš vergijos, ir artimo meilė.

Po antrojo pasaulinio karo žmonija labai ištroškusi tiesos, ypač komunistų pavergtos tautos. Ir mūsų tautą gaubia didelė liūdėsio skraistė. Lietuva pavergta baisaus prieš, kokio dar nebuvo pasaulyje žmonijos istorijoje. Pavergėjas įvairiais būdais ir priemonėmis žlugdo lietuvių tautos atsparumą, plėsdamas komunistinio materializmo idėjas. Komunistinis pasaulis pagrįstas materializmu, ateizmu, Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimu. Milijonai gyvybių skinama, drėkinant krauju žemę ir skausmo ašaromis. Koks prisikėlimas tiems, kurie vargsta Sibire, komunistų kalėjimuose? Kokios Velykos gyvenantiems Lietuvoje, kur Velykų sekmadienį enkavedistai sėka einančius bažnyčion didžiosios paslapties — Kristaus prisikėli-

mo! Kokie jausmai reiškiasi jų širdyse?!

Todėl religines Velykas junkime su tautos Velykomis ir nesigailėkim nieko. Bet tam reikalinga didi dvasia, lietuvių meilė lietuviui ir, žinoma, pasišventimas ir pasiaukojimas. Miegantiems neateina nei laisvė, nei laimė, sako žmonijos išmintis. Tik nuoširdžiausioje vienybėje galia ir tautos atsparumas. Mes daug kas esam liudytojais tos kraujo sėklos, kurią pasėjo mūsų savanoriai kariai ir partizanai, kovodami dėl laisvės su Lietuvos pavergėjais. Jie mirė, kad mūsų tauta gyventų. Mes gyvendami laisvuose kraštuose, turim be pertraukos rūpintis, kad anų didvyrių dvasia amžiais gyventų mūsų palikuonyse. Nepapirškime apšivalyti savo dvasios nuo savimeilės, pavydo, neapykantos ir kitokių neigiamybių.

Idealizmo ir pasiaukojimo ne tik iš kitų reikalaukim, bet pradėkim nuo savęs. Prisimintina Velykų proga, kad ir neteisingą, bet kartu simbolinį išsireiškimą tų, kurie, Kristų smerkdami, sakė: "Geriau, kad

vienas žmogus žūtų už tautą". Ir tas žmogus nesipriešino...

Sociologija bei socialinė žmonijos santvarka pasikeitė krikščionybei įsigalėjus. Jei per tuos beveik 2000 metų ne viskas įgyvendinta, ko troško Kristus, tai ne jo kaltė. Kalti yra tie, kurie nutolo nuo Jo paskelbtų idėjų. Kristus skelbė ir kovojo už žmogų, jo teises, išlaisvinimą, jo dvasinę ir medžiaginę gerovę, pagrįstu geriu ir teisėtu. Kristaus trąginga mirtis rodo, kaip tenka kartais likti nesuprastam, paniekintam ten, kuriems stengiamasi daryti gerą, o ginant, kad ir tobuliausią idėją — tapti nesupratusiųjų ir piktavalių žmonių auka.

Nūdien reikia dvasinės kultūros, kurios neteko sarvuotasis pasaulis, civilizotas barbaras. Tai gal tik tada bus prikeltas žmogus, kurio troško Kristus, kad bus dvasios kultūros persvara prieš civilizaciją, kuri, be pirmosios, privedė žmogų prie bedugnės kranto.

Velykų sekmadienis yra palaimos, tikėjimo ir pasitikėjimo diena. Dabar Lietuvos laisvės saulė nusileidusi, pavergėjų naktis laiko ją savo tamsiame glėbyje. Tačiau visi žinom, kad po kiekvienos nakties vėl prašvinta. Tikėkim, ateis metas, kada visi tamsūs rūkai prasisklaidys Lietuvoje ir visa lietuvių tauta laisvai ir džiaugsmingai giedos Aleliuja!

PALIVANAS

ACESSÓRIOS PARA AUTOS

TOCA FITAS — RODAS — PNEUS — RADIOS AM, FM.
SONORIZAÇÃO P/AUTOS. — FACILITAMOS PAGAMENTOS.

SÃO CAETANO DO SUL — AV. GOIÁS, 3324 — FONE: 441-4766.

Prieš metus laiko Cali mieste kun N Salduko ir pasiturinčių Cali lietuvių iniciatyva buvo įsteigtas Kolumbijos Lietuvių Šalpos Fondas. Prie jo taip pat prisidėjo dalis Medellino lietuvių su savo įnašais, kurie dabar jau siekia virš 100.000 pezų ir turi apie 20 narių. Praėjusių Kalėdų ir Trijų Karalių švenčių proga penkiems sergantiems seneliams ir esantiems senelių prieglaudose K. L. Šalpos Fondo buvo paskirta 5.000 pezų kiekvienam po tūkstantį, už kuriuos jiems buvo nupirkti ir įteikti po siuntinį su maistu ir drabužiais. Dabar, besiantinant Didžiajai Savaitei ir Velykų šventėms, vėl ruošiamasi Fondo vardu juos aplankyti ir nuvesti jiems dovanų, kad mūsų seneliai nesijaustų savų tautiečių užmiršti ir palikti jų pačių skaudžiam likimui.

KIŠ Fondo valdyba jau yra pradėjusi bylą valdžios įstaigoje jam įteisinti. Atrodo, dar šiais metais tai bus pasiekta. Gavus juridines teises, galvojama šio šalpos fondo vardu įsigyti kokį nors nejudomą turtą, pvz. nedidelį ūkėlį ar namą mieste.

LIETUVIAI

A.D.P.

PIETŲ AMERIKOJE

Lietuviai Kolumbijoje

Vasario 16 Medellino lietuvių buvo paminėta vasario 17 d. Šiai progai kun. Tamošiūno buvo iškviešti p. p. Vasyliūnai iš JAV, kurie vasario 16 d. vakare Candelarijos šventovėje šį minėjimą pradėjo su Vytenio Vasyliūno vargonų koncertu. Sekančią dieną — sekmadienį lietuvių koplyčioje 10 v. r. buvo iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą ir už žuvusius kovose dėl Lietuvos laisvės. Šv. Mišias laikė mons. Luis Londono, generalinis vyskupo vikaras, ir pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Po pamaldų įvyko priėmimas salėje, kurio metu kalbą pasakė Kolumbijos atstovas J. Tautose dr. Aroyave. Pasibaigus priėmimui, įvyko trumpas L. B-nės Medellino apylinkės narių susirinkimas, kuriame buvo išrinkti trys asmenys — Jonas

Klemas, Juozas Kupstys ir Saulius Gaurišas organizuoti rinkimams į apylinkės valdybą ir susaukti apylinkės susirinkimui.

Medellino lietuvių kolonija yra labai sumažėjusi — šiuo metu jai priklauso 58 asmenys, bet prie jos prisijungė Cali ir Palmiros lietuviai su 25 asmenimis. Tad dabar, atgaivinant Medellino lietuvių apylinkės veiklą, jai priklausys 83 asmenys.

Tą patį sekmadienį, 3.30 v.p., Marijos Auxiliadora kolegijos salėje įvyko abiejų p. p. Vasyliūnų smuiko ir pianino koncertas, iš kurio programos publikai labai patiko lietuviška sonata. Pirmadienį, antradienį ir trečiadienį p. p. Vasyliūnams buvo poilsio dienos. Jie buvo pavežioti po Medellino apylinkėse ir mieste gyvenančias lietuviškas šeimas, o jau ketvirtadienio vakare, 8.30, jiedu davė puikų koncertą Medellino rinkinei, daugiausia kolumbiečių, publikai gražioje "Museo El Castillo" salėje. Smuiku ir pianinu jiedu atliko Beethoveno "Sonata en Re mayor opus 12 N. 1", Bramso "Sonata en La mayor opus 100 N. 2", K. V. Banaičio "Sonata en Re menor". Savo kelionę į Medeliną ir savo koncertus jiedu užbaigė penktadienį Vytenio Vasyliūno vargonų koncertu didžiojoje Medellino bazilikoje.

Šie visi koncertai ir pats Vasario 16 minėjimas buvo surengtas Lietuvių Katalikų Komiteto pirm. kun. M. Tamošiūno iniciatyva. Medellino lietuviai yra dėkingi p. p. Vasyliūnams už apsilankymą ir taip puikiai atliktus ir gerai paruoštus koncertus.

K-tė

Lietuvos liaudies skulptūra, vaizduojanti kovotoją šv. Jurgio kovą su slibinu

Lietuva Amerikos sostinėje

Vasario 16 minėjimai JAV atstovų rūmuose, senate ir Lietuvos pasiuntinybėje

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventė JAV sostinėje Vašingtone paminėta keliais atvejais, taip pat ir Kapitoliaus augštumoje, dažnai matomoje visam kraštui ar net pasauliui perduodamose žiniose per televiziją.

Atstovų Rūmuose Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyko vasario 13 d. Minėjimą organizavo Illinojaus valstijos kongresmanas Annunzio. Maldai sukalbėti iš Čikagos buvo pakviestas evangelikų-reformatų kunigas Eugenijus Gerulis. Su juo iš Čikagos atvyko ALTo valdybos nariai — T. Blinstrubas ir S. Balzekas, jn. Taip pat dalyvavo Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis ir eilė Vašingtono lietuvių. Šio minėjimo proga į kongreso užrašus pateko net 48 atstovų kalbos apie Lietuvą. Nevienas jų kalbėjo gyvu žodžiu. Minėjimo vadovas Annunzio padėkojo kolegoms, kurie drauge su juo atkreipė dėmesį "į heroizmą ir ryžtą lietuvių tautos, kuri toliau kovoja, meldžiasi ir dirba tai dienai, kai Lietuva vėl galės džiaugtis laisve". Kaip ir visi kalbėtojai, sovietų agresiją prieš Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes kongresmanas šiame glaudžiai siejo su sovietų invazija į Afganistaną.

Dažnas kalbėtojas, kaip pvz. Illinojaus kongresmanas Derwinski, paminėjo ilgą ir šlovingą Lietuvos istoriją, laimėtą kovą prieš Rusijos okupaciją, pabrėždami tautinį lietuvių atsparumą. Savo pareiškimuose kongresmanai, tarp jų Dornanas iš Kalifornijos, minėjo sovietų nepuolimo sutartis su Lietuva, kuriomis Sovietų Sąjunga "visiems laikams" atsižadėjo pretenzijų į tą šalį ir pripažino jos nepriklausomybę.

"Jungtinių Valstybių vyriausybė niekad nepripažino smurtiško Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą" pabrėžė kongresmanai Howard, Dougherty ir eilė kitų, kurie tvirtai pasisako už tolimesnį okupacijos nepripažinimą. Atstovų Rūmų svarbios užsienio reikalų komisijos pirmininkas Clement Zablocki savo pareiškime pastebėjo: "Lietuvių tautos pasišventimas žmogaus laisvei ir tauriam vertingumui yra įkvėpiantis pavyzdys visoms tautoms, kovojančioms dėl savito veido išlaikymo ir dėl laisvės". O kongresmanas Rodino pažymėjo: "Amerikiečiai skiria lietuviams ypatingą vietą, nes mes matome juose tą patį veržlumą bei ryžtą, su kuriu mes patys kovojome dėl savo nepriklausomybės."

Tokie ir panašūs pareiškimai, išplaukę išplaukę iš 48 kongresmanų lūpų, vasario 13 d. skambėjo ir liko įrašyti kongreso užrašuose. Taip pat buvo prisiminti persekiojami už tikėjimą ir sovietų kalėjimuose laikomi už konstitucijos suteiktas teises kovojantys drąsūs bei ryžtingi lietuviai patriotai.

Vasario 15 d. popietėje Vašingtono miesto burmistras Marion Barry priėmė LB Vašingtono apylinkės ir Lietuvos vyčių delegaciją ir perskaitė deklaraciją, skelbiančią vasario 16 Lietuvos Diena Vašingtone.

Priėmimas atstovybėje

Vasario 16 d. vakare Lietuvos atstovo Vašingtone dr. S. Bačkio

ir jo žmonos Lietuvos nepriklausomybės šventės proga pasveikinti susirinko apie 110 svečių. Jų tarpe buvo šeši valstybės departamento pareigūnai, 11 įvairių šalių diplomatų, Vašingtone reziduojančių diplomatų vicedekanas. Matėsi diplomatų iš Trečiojo pasaulio kraštų. Buvo atstovai iš Vatikano nunciatūros, pavergtųjų tautų — ukrainiečių, latvių, estų, "Amerikos Balso" įvairių tarnybų viršininkai. Iš lietuvių buvo valstybės departamento pareigūnas kun. dr. J. Šarauskas, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, PLB v-bos atstovas Vašingtone A. Gureckas ir kiti.

Pagal diplomatinę etiketa tokiomis progomis kalbos pasiuntinybėje nesakomos ir jokių oficialių programų nebūna. Tik pasivaišinama ir pabendraujama. Nuotaika Lietuvos pasiuntinybės rūmuose šiame buvo geresnė jau nevienas iš neoficialių šaltinių žinojo, jog yra rasta lėšų tolimesniam Lietuvos diplomatijos išlaikymui.

Įdomu, kad šiame Lietuvos pasiuntinybėje, šalia kitų svečių, ilgokai pabuvo ir valstybės departamento P a b a l t i j o s k y r i a u s viršininkas Longo su žmona ir kiti pareigūnai bei diplomatai. Pasiuntinybėje taip pat matėsi ir nemažai jaunimo atstovų, kurie mūsų tautinei bendruomenei teikė jaunesnį atspindį.

Minėjimas senate

Lietuvos nepriklausomybės šventė JAV senate paminėta va

ALIANČA IMÓVEIS

yra visuomet pasiruošusi patarnauti lietuviškajai kolonijai nekilnojamo turto — nuomos — pardavimo — dokumentų legalizacijos ir kituose administracijos reikaluose.

Av. Zelina, 500 — Tel. 272.86.21 — Vila Zelina

sario 19 d., senatorimas tik ką grįžus po Vašingtono gimtadienio šventės atostogų Minėjimui senate vadovavo senatorius Charles Percy iš Ilinojaus, kuris savo kalboje senato rūmuose pažymėjo, jog Baltijos kraštų žmonės ne kartą yra perspėję prieš sovietų agresiją ir kituose kraštuose. "Tik neseniai toji grėsmė tapo realybe ir vėl, kai sovietų kariuomenė įsiveržė į Afganistaną ir tuo būdu sudarė grėsmę visai Persų įlankos sričiai" Senatorius Percy taipgi priminė neseniai senato priimtą rezoliuciją, kurioje pakartojamas Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimas ir tų valstybių teisė į nepriklausomą gyvenimą

Senato posėdyje dalyvavo svečiai iš Čikagos: VLIKo tarybos narys G. Lazauskas ir lietuvių respublikonų veikėjas A. Jankūnas. Lietuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis ir kiti.

Tos pačios dienos popietėje Atstovų Rūmų mokslo ir technologijos komisijos salėje įvyko kongresinis priėmimas su kalbomis ir užkandžiais. Jį ruošė LB Vašingtono apyl. valdyba ir Lietuvos vyčių Vašingtono kuopa talkinant mokytojai I. Laučkaitei Salę, kurion susirinko netoli šimto svečių — amerikiečių ir lietuvių, puošė JAV vėliava ir Lietuvos trispalvė. Išilgais salės prie paaugštinimo, už kurio per posėdžius sėdi kongresinių komisijų nariai, buvo išstatytos didelės lietuvių disidentų ir žmogaus teisių gynėjų

Gajausko, Petkaus ir kitų nuotraukos su trumpais jų veiklos aprašymais. Tai tikrai labai taikli ir daug ką pasakanti dekoracija, kurią pirmą kartą mateme pernai rengtame bendrame Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Vašingtone.

Minėjimą pradėjo LB Vašingtono apyl. valdybos pirm. L. Kojelis pakviesdamas pagrindinį kalbėtoją, kongresmaną iš Kalifornijos Robertą Dornaną. Šis nuširdus lietuvių draugas ir jų gynėjas, daug rūpinęsis Brazins-

kais ir B. Gajausku, svečiams priminė dabartinę pasaulio padėtį ir sovietų kėslus bei jų nusi kaltimus nuo Katyno skerdynių iki dabartinių įvykių Afganistane. Prisiminė savo lankymąsi su JAV kongresine delegacija Sovietų Sąjungoje, kur jis vienam sovietų pareigūnui įteikė Brežnevui adresuotą peticiją su eile žymių amerikiečių parašų, kurioje buvo prašoma paleisti įkalintą Balį Gajauską ir kitus lietuvius politinius kalinius.

Taip pat kalbėjo kongresmanas Henry Hyde iš Ilinojaus ir Douglas Walgren iš Pensilvanijos. Buvo ir daugiau Atstovų Rūmų narių bei jų įstaigų pareigūnų. Tokio masto priėmimas Atstovų Rūmuose pirmą kartą buvo suorganizuotas pernai tuometinio Lietuvos vyčių Vašingtono kuopos pirm. adv. E. Raskausko ir LB Vašingtono apyl. pirm. dr. S. Naujokaičio. Ir pernai, ir šiemet jis gerai pavyko. Tikėkime, kad ir ateityje nenutruks, nes sostinėje lietuvių

skaičius, ypač jaunosios kartos, vis auga ir LB narių sąrašas ilgėja

Vasario 17 d. sostinės katalikų Šv. Vardo katedroje buvo atlaikytos iškilmingos Mišios Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Nors lietuviai užpildė tik menkutę dalį katedros, bet kadangi tai buvo reguliarios sekmadienio Mišios, katedra buvo pilna žmonių. Pamokslininkas kun. Dueffy angliškąją pamokslą skyrė ištiesai Lietuvai, tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimas prie altoriaus nešė Mišių aukas, o Mišioms baigiantis amerikiečių masėje katedros plote pasiskleidę lietuviai, vargonams palydint, sugiedojo Lietuvos himną.

Teviškės Ziburiai

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro kalėjime

Lietuvos nepriklausomybės akto tekstas ant žemėlapio lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje, primenantis istorinę dieną

KUR GIMĖ KRISTIJonas DONELAITIS ?

VINCAS KUZMICKAS

Seniai žinomas J. V. Gėtės posakis, kad, norėdami suprasti poetą, privalome pabūti jo gimtojoje šalyje, naujaisiais laikais įgavo naują prasmę. Dabartiniam literatūros mylėtojui knietį paklaudžioti takais, kuriuos kažkada mindė jo branginamo rašytojo kojos, prisilietti prie tų unikalių pastatų, dainų ir medžių, kuriuos kažkada jis regėjo. Deja, jų, tų su vieno ar kito rašytojo vardu susietų relikvijų, negalėtingai juos nuterėjus karams ir suirutėms, kas kartą lieka vis mažiau ir mažiau.

Kelsta, kad ilgai nesiimsi, kur gimė mūsų pasaulietinės literatūros pradininkas, vienas didžiausių visų laikų lietuvių poetų Kristijonas Donelaitis (1714—1780). Vieni autoriai nurodo, kad poeto gimtasis Lazdynėlių kaimas išnyko prieš Pirmąjį pasaulinį karą, kiti — kad jis egzistuoja iki šios dienos. Kai kas jau įtaria, kad poetas gimė anksčiau Rytprūsių krašte buvusioje Lazdynų miestelyje, o gal ir Lietuvos teritorijoje esančioje kurioje nors šiuo vardu vadinamoje vietovėje.

Žinoma, kaimas galėjo išnykti, galėjo pasikeisti jo pavadinimas, bet žemė vis vien liko Vadinasi, liko ir buvusio Lazdynėlių vieta, visiškai realu, kad ją įmanoma identifikuoti. Antra vertus, daugumos mūsų ir ne vien mūsų rašytojų sodybos, kurios prižiūrimos ir saugomos, kitose net įsikūrę muziejeliai, visai nėra autentiškos — kelis kartus perstatytos, atkurtos pagal brėžinius, etnografinius pavyzdžius ar vien iš akies. Kodėl neatkūrus Donelaitio sodybos!

Išdėstyti chronologiškai, kas, kur ir kada minėjo poeto gimtinę Lazdynėlius, yra neįmanoma (tam prireiktų monografijos), dėl to pasitenkimsime vien pagrindiniais momentais. Visų pirma, būtų juokinga laikyti K. Donelaitio gimtinės Lazdynuose, Lazdėnuose, Lazdininkuose ar kiek kitaip besivadinančioje vietovėje, kurių būta ne tik Rytprūsių teritorijoje, bet ir šiaurinėje esama Lietuvoje. Poeto gimtinę identifikavo vokiečių profesorius Francas Tecneris, lankėsi joje, įkalbėjo jos savininką V. Belovą statyti poetui paminklą, dalyvavo jį atidengiant, paskelbė vietovės aprašymus ir net žemėlapi. Visa tai argumentai, kuriuos galima būtų sugriauti tik naujais, donelaitišką esmingai papildančiais archyviniais atradimais. Jų suradimo tikimybė po Antrojo pasaulinio karo, žuvus Karaliaučiaus archyvams, labai sumažėjo.

Pokario metais buvo surasti 1683 m. liepos 6 d. vyr. girininko V. Reinhardo fon Nalės (W. Reinhard von Nalle) Gastose duoto rašto ir 1683 m. lapkričio 17 d. Prūsijos karaliaus raštų nuorašai, iš kurių matyti, kad Lazdynėliai (Lasdinehlen) yra Gumbinės parapijos kaimas karališkosios girios žemėse. Ši kaimą 1683 m. įkūrė iš Didžiųjų ir Mažųjų Balčių atklydę valstiečiai Hans Donelaitis, Friedrich Willoszaitis ir Christoph Posewettis. Kaip rodo pavardės, visi trys buvo lietuviai suvokietintais vardais. Gavę po trakelių iškirsto karališkojo miško, susirentę pirkeles ir kaimelį

pavadino, matyti, buvusio miško protėgės vardu. Spėjama, kad Jonas Donelaitis galėjo būti poeto senelis, poeto tėvas vadinosi Kristupas. Taigi Lazdynėlių kaimelio gimimas ir jo pasaulinė šlovė susijusi su Donelaitių giminės vardu.

Pirmasis apie K. Donelaitį biografinių žinių pateikė Karaliaučiaus universiteto profesorius Liudvikas Rėza, 1818 m. pirmą kartą išleisdamas K. Donelaitio „Metus“ su vertimu į vokiečių kalbą. Šio leidinio (žangoje [p. VIII]) L. Rėza pažymi, kad poetas gimė 1714 m. sausio 1 d. Lazdynėliuose (Lasdinehlen), patikslindamas, kad ši vietovė yra Žirgupėnų valsčiuje (Amtsbezirk Sirguppenen). Kadangi L. Rėza susirašinėjo su žmonėmis, asmeniškai K. Donelaitį pažinojusiais (J. Jordanu, 1753—1822) ir paskutiniuosius poeto gyvenimo metus artimai su juo bendravusiais, L. Rėzos nurodyta poeto gimtinės vieta niekas neišdrįso abejoti. Galia, kad L. Rėza, poetas ir akademinio tipo mokslininkas, suvokęs K. Donelaitio „Metų“ meninę vertę, praleido nepakartojamą progą surinkti daugiau poeto biografijos faktų. Žinių, be abejojimo, buvo galima rasti nepalyginti daugiau, tačiau, matyti, neįmanoma sunkios anuometinių tolimų kelionių sąlygos, Napoleono karų nualintos Prūsijos vargal sulaukę L. Rėzą nuo kelionių, nors jis ir žinojo, kad „šėvynėje dar tebegyvena keltetas asmenų, kurie valionį pažinojo paskutiniuosius jo gyvenimo metus ir iš kurių lūpų galia šia suteikti tikrų žinių“ (Lietuvių literatūros istorijos chrestomatija. V., 1957, p. 238). Vis dėlto L. Rėzos surinktos žinios apie K. Donelaitį yra unikalios ir

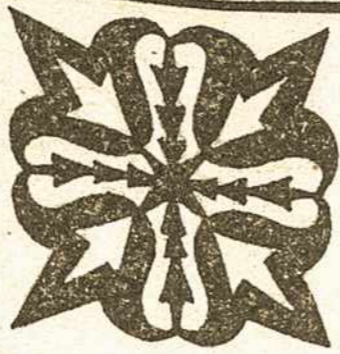
jomis iki šiol tebesinaudoja visi poeto kūrybos tyrinėtojai.

L. Rėza buvo kabinetinio tipo mokslininkas, tačiau vėlesni būrų dainiaus kūrybos tyrinėtojai — Liudvikas Pasargė (1829—1912) ir ypač Francas Tecneris (Tetzner 1863—1919), sekdami V. Gėtės priesaku nuodugniai pažinti poetą, lankėsi jo šalyje. L. Pasargė 1876 m. buvo atvažiavęs į K. Donelaitio gyventas vietas ir Tolminkiemio bažnytelės archyvo krikšto metrikų knygoje rado poeto (rašų pirmą kartą po to, kai rašytojas prieš šimtmetį padėjo plunksną Vokietis teisininkas L. Pasargė susidomėjo niekinama būrų kalba, ėmė jos mokytis ir pagaliau pasauliui paskelbė, kokie talentingi jos kūrėjai.

F. Tecneris K. Donelaitio pėdomis nuklydo, matyti, iš maitės Prūsų Lietuval. Jos stebuklingo grožio gamtai. Daug kartų F. Tecneris lankėsi Lazdynėliuose, Tolminkiemyje, Gumbinėje, rausėsi archyvuose su rado, nusrašė ir paskelbė pasaulinio garso moksliniuose žurnaluose daugybę uni-kaliausių dokumentų. Šių dokumentų pagrindu jis parašė straipsnį „Christian Donelaitis und die litauische Literatur“ paskelbtą jo veikalė apie slavus Vokietijoje (Die Slawen in Deutschland. Beiträge zur Volkskunde der Preussen, Litauer und Letten... Deutschland. Braunschweig, 1902, p. 49—55). Šis straipsnis buvo išverstas į lietuvių kalbą (Dr. J. Šliūpas Donelaitis ir Rėza. — „Kultūra“ 1940, p. 126—263). Paaiškines, ką reiškia Lazdynėlių pavadinimas F. Tecneris nurodo kad jo laikais Lazdynėliai esąs dvaras, kuriame gyvenančios 7 šeimos ir 44 gyventojai (p. 49), ne pasakydamas, kurioje vietoje jis yra K. Donelaitio laikais kaimas priklausė Gumbinės (Gumbinnen, nuo 1946 m. Gusevas) parapijai, nuo 1725 m. — Žirgupėnų (Sirguppenen, nuo 1938 m. — Amshagen, nuo 1946 m. — Podgorovkai) Ypač pažymėtina, kad minėtame veikalė pateikdamas lietuvių gyvenamųjų plotų žemėlapi (kilja tarp 28 ir 29 p.) Prūsijoje (Das litauische Sprachgebiet in Preussen) F. Tecneris nurodė tokį mažą kaimelį, kaip Lazdynėliai, nepažymėdamas daug didesnių lietuvių gyvenamųjų vietovių. Pagal šį žemėlapi Lazdynėliai stovėjo dešinėje kelio iš Stalupėnų (Stallupönen, nuo 1938 m. — Ebenrode, nuo 1946 m. — Nesterov) į Gumbinę pusėje — visai netoli miesto į šiaurės rytus, šiek tiek atokiau nuo kelio.

K. Donelaitio paminklinio akmens atidengimo proga F. Tecneris parašė ailerastį „Zur Einweihung des Donelaitissteins in Lasdinehlen“ ir apie poetą paskelbė dar vieną straipsnį, kuriame nurodė, kad jo gimtasis Lazdynėlių kaimas buvęs šalia Gumbinės (Dr. F. Tetzner Unsere Dichter in Wort und Bild VI. Leipzig, 1896, p. 17—110). Įdomu, kad Lazdynėlių kaimo pavadinimą pagal vokišką tradiciją F. Tecneris neretai priliptydavo prie būrų dainiaus pavardės, iškeldamas jį net į savo straipsnių antraštes (F. Tetzner, Christian Donelaitis von Lasdinehlen. „Der Roland“, Berlin 1903, Nr. 15, p. 189—193; Nr. 16, p. 201—204).

(tūba dūm)

KRISTIJONAS
DONELAITIS

METAI

Mes, lietuvninkai vyžoti, mes, nabagėliai,
 Ponams ir tarnams jų, rods, prilygti negalim;
 Bet ir poniškas ligas kentėt neprivalom.
 Ak! kaip daug mieste bei dvaruose prisistena,
 Kad mus atlankyti pamaži vėl vasara rengias.
 Čia viens, rekaudams durnai, su podagra piaujas,
 O kits ten, kitaip dūšaudams, daktaro šaukia.
 Ai! dėl ko ponus taip skaudžiai kankina ligos?
 Kodėl jų taip daug pirm česo giltinė suka?
 Todėl, kad jie, būriškus išjuokdami darbus,
 Su griekais kasdien ir vis tingėdami penis;
 O štai mes, mieste per nieką laikomi būrai,
 Pasukų kiek ar išrūgų skystų prisisiurbę,
 Vis tekini, kaip klapams reik, atliekame darbus.
 O kad kartais kokį dar lašinių šmotelį
 Ar dešros lietuviškos ben kiek paragaujam,
 Tai dar juo dailiaus uždėts mums sekasi darbas.

Aurelija Balašaitienė

VELYKŲ RYTO
DŽIAUGSMAS

Paskutiniai Velykų himno akordai nuaidėjo senoje lietuviškos parapijos bažnyčioje. Margaspalvė maldininkų minia pasipylė navoje ir tiršta srove lėtai veržėsi pro plačiai atviras duris į Velykų ryto auksinės saulės spinduliais apšviestą platų šaligatvį. Tik Mykolas ilgai dar sėdėjo apytuštėje bažnyčioje, nuvargusiomis akimis stebėdamas miklius berniukus gėsinant didžiules vaškines žvakes. Sena, palinkusi vienuolė, su ilgasnapiu indu rankoje, pradėjo laistyti aukštas, plačiai pražydusias lelijas abipus altoriaus. Pagaliau pasikėlė ir Mykolas, ir išėjo pro duris į pavasariu pakvipsusią gatvę. Lietuviai stoviniavo, pasidalinę būriais, garsiai juokėsi, sveikinosi, keitėsi pakvietimais. Tik jo niekas nematė, niekas jo nekalbino, išskyrus vieną kitą pažįstamą, netikėtai akims susitikus.

Mykolas nenorėjo eiti į savo tuščius namus, kuriuose nekvepėjo velykiniai skanėstai ir niekas nelaukė jo taure gerimo, su šypsena. Sunkiais, lėtais žinksniais pasuko jis į netoliese esantį miesto sodą, kuriame jau žydėjo plačiašakės magnolijos, o po jų kojomis lingavo simetringos įvairiaspalvių, išdidžių tuplių eilės. Aplink fontaną spietėsi pasipuošusios šeimos, pozuodamos mėgėjiškoms nuotraukoms, celofano tamsioje širdyje įamžindamos Velykų ryto šypseną. Triukšmavo dailiai papuošti vaikai, jaunos porėlės, susikabinusios rankomis, ieškojo privatesnės vietos... Mykolas, kišenėje suspaudęs nedidelį, metalinį objektą, lėtai vaikštinėjo parko takeliais, ieškodamas vietos prisėsti. Saulė buvo pavasariškai, maloniai kaitri, o hacinčių kvapas, tarsi kvapi migla, maloniai kuteno jo nosį.

Paėjęs iki pat parko tolimiausio kampo, jis pastebėjo nuošalų suolelį. Arti jo nieko nesimatė. Kažkur iš tolo girdėjosi juokas, klegesys, monotoniškas gatvių judėjimo ritmas. Čia buvo gera, ramu. Išsitraukęs lūpinę armonikėlę iš kišenės, Mykolas ją pridėjo prie lūpų ir pradėjo tyliai groti. Pamažu į jo atmintį grįžo anksyviausia jaunystė ir pirmieji tolimos tėviškės prisiminimai... Tarsi ir vėl sugrįžęs į gimtąsias pievas, su savo rankomis pasigamintu lumzdeliu prie lūpų, jis matė save jauną, linksmą, ganantį tėvo ūkyje naktigonės metu arklius... Nakties tamsoje skraidė auksinės laužo žiežirbos, o aukštai pajuodusiame danguje spinksėjo tūkstančiai žvaigždžių. Tarsi spalvotas filmas, pro jo užmerktas akis bėgo jo ilgas septyniasdešimt penkerių metų gyvenimas: jauna meilė, vedybos, vienintėlio sūnaus žuvimas karo metu, Marytės ašaros, tremtis, ir pagaliau kelionė į Ameriką. Įsikūrė jis čia su Maryte neblogai. Ilgus metus dirdamas fabrike, o Marytė siuvykloje, jiedu susikrovė savo lizdelį, kuriame ramiai gyveno, augino gėles ir pamidorus, aktyviai dalyvavo lietuviškos parapijos veikloje. Bet Marytė ėmė vysti, negaluoti, ir pagaliau pernai prieš pat Velykas ramiai, be skundo ar vaitojimo, pasimirė miesto ligoninėje.

Mykolas staiga pajuto nežmoniškai sunkią vieatvės našta. Jau eilę metų išėjęs į pensiją, jis laiką leido skaitydamas laikraščius ir drožinėdamas iš medžio lietuviškus rūpintojėlius, kuriais buvo pasipuošęs jo namas ir kiemas. Marytei pasimirus, jis ir savo drožinėjimams nebeteko įkvėpimo.

— Eik, pailsėk, Mykoliuk. Nevargink savo akių, švelniai, motiniškai subardavo ją Marytė, gesindama šviesas vėlai vakare ir besiruošdama eiti miegoti.

— Dar tik minutėlę, - nekantriai atsakydavo jis, baigdamas paskutinį spygli erškėčių karūnoje...

Dabar jau to rūpesčio, jau to mielo balse nėra

Būdamas geros sveikatos, tarsi pačiame amžiaus tvirtume, Mykolas vistik pamažu pradėjo prarasti norą gyventi. Pagaliau, nežinodamas ką veikti ilgų vienišų vakarų valandomis, jis pradėjo groti lūpine armonikėle, savo gailių melodijų pynėje rasdamas iki šiol nepažįstamą paguodą.

Dvidešimt aštuoneri metai gyvenimo Amerikoje nepraejo pro Mykolą jo nepalietę. Pamažu išsisėmus lietuviškoms melodijoms, jis toliau grojo užsimerkęs, atkurdamas ilgą muzikalinę filmą 'Muzikos garsas'. Ir grojo jis toliau, šildomas saulės, pamiršęs vieatvę ir patį save. Stai ga jis pajuto kažką švelnaus ant savo kelių. Atmerkęs akis, jis žvelgė tiesiai į mažytį, pablyškusį mažos mergytės veidelį.

— Tu, mister, gražiai groji, — glostydama jo kelią, paukštelio balseliu kalbėjo kokių ketverių metų maža geltonplaukė, pasidabinusi kuklia šiaudine skrybėlaite, kurios viename šone pūpsėjo didelė dirbtina ramunė. Kaip tavo vardas? — paklausė iš kažkur atsiradusi mažytė nepažįstamoji.

— Mano vardas Mike, — atsakė nustebeęs Mykolas kas tu esi?

— Mano vardas Mary... o ten mano sesutės, plonu piršteliu parodė ji į besiantinantį būrelį mergaičių, kurios atrodė visos viena į kitą panašios, nes visos dėvėjo kukliu vienodai pasiūtu drabužėliu ir tokiomis pat skrybėlaitėmis su ramune, kaip ir mažytė Mary. Pačiame būrelio galėjęs aukšta, jauna vienuolė, vedina šlubuojančią mergytę. Mykolas, greitai paslėpęs armonikėlę kišenėje, mandagiai pasikėlė ir kilstelėjo skrybėlę pasisveikinimo ženkliu. Vienuolė prisiartinusi draugiškai linktelėjo galva ir jam ištiesė ranką.

— Linksmų švenčių... Ačiū už tokią gražią muziką, dėkojo šypsodamasi vienuolė. — Mano mergaitėms jus suteikėte didelį džiaugsmą.

— O kas tos mergaitės? - nevikriai susigriebė Mykolas pamiršęs sveikinimu atsakyti į sveikinimą.

— Tai Jėzaus Širdies Našlaičių prieglaudos jauniausios auklėtinės. Norėdamos pajvairinti jų gan monotonišką gyvenimą, vakar vakare suslėpėm parko krūmuose keliasdešimtus dažytų kiaušinių ir ši rytą po pamaldų atsivedeme mūsų mergaites tų kiaušinių ieškoti. Jos iš pradžių su lūzdeliu entuziazmu griebėsi uždavinio, tačiau išsūmėsi kaip ypatingai pažįstamų melodijų grojimas, jas atvedė čia, kur jos turi savo pageidavimų... ar galima?

Mykolas stovėjo, mindamas nuo vienos kojos ant kitos beveik laužydamas savo vienintėlę gerą šventišką skrybėlę. Jo delnuose drėko prakaito lašai. O kelios dešimtys metų porų nekaltų akių jį varstė tarsi durtuvėliai.

Bernardas Brazdžionis

KAPŲ VARTAI

Mes regėjom – daug nuvyto čia vainikų
 Mes regėjom – prakeliavo daug pro mus,
 Mes regėjom, kaip jų žemės sapnas nyko
 Ir kaip rado jie čia amžinus namus.

Mes girdėjom – verksmą kūdikio nekalto,
 Mes girdėjom – raudą mylinčių širdžių,
 Mes girdėjom – duslūs dūžiai naktį šaltą
 Ir raudojimas nualpusių žvaigždžių...

Grijta žingsniai tų kurie viešėjo,
 Grijta žingsniai mylimų ir našlių,
 Gržta žingsniai morų mirusio nešėjo,
 Kopytėlės sargo, daug čia laisčiausio gėlių...

Tik negrįši tu, čia ramų atilsį suradęs,
 Nepraeisi niekad atgalios pro mus,
 Užmirštas mirties – bejausmis ir bežadis,
 Radęs savo dieną – Ten, o čia – namus...

P.S. Šį eilėraštį skiriu sviesiam atminimui
 a.a. Tėvo Jono Bružiko S.J. jo mirties me-
 tinėms atžymėti, kovo m. 13 d. 1980 m.

Halina Mošinskienė.

VELYKŲ RYTO DŽIAUGSMAS...

Tai ką aš čia ... droviai mykčiodamas bandė kal-
 bintis nežinodamas ką sakyti ... — Aš nemaniau, kad
 mane kas nors girdės šitame nuošaliame parko kampe.

Girdėjome, girdėjome, beveik choru atsiliepė ploni
 balsai. Pagrokite dar!

Vienuolė linktelėjo galva ir atsisėdo ant suolo.

Gal vistik sutiktumėte ką nors pagroti, jei jums ne-
 sunku? — maloniai paklausė ji dar vis stovinčio Mykolo.

Kad mano grojimas toks menkas, — kiek atsipeikėjęs
 bandė kukliai atsakyti Mykolas. Mažytė Mary vėl prie-
 jo priejo arčiau.

Mister Mike, pagrok tą paskutinę dainelę, o mes pa-
 soksime. Tu toks geras ...

Ir negalėjo Mykolas atsispirti toms žydrioms
 kūdikiškoms akims, kurios savo spalva ir išraiška jam sa-
 votiška priminė Marytės jaunystės akis. Jis nebesėdo
 daugiau ant suolo, bet, pasidėjęs skrybėlę ant žolės,
 tarsi nenorėdamas vienuolei jos artumu trukdyti,
 pradėjo groti — iš pradžių tyliai, lyg ir nedrąsiai, bet po
 kelių akimirų drąsiau ir garsiau. Mergaitės pasisklaidė
 po pievą, o kelios, susiėmusios už rankų ėmė linguoti į tak-
 tą. Ir visa tai liejosi į Velykų ryto saulės spinduliu, pražy-
 dusių žiedų ir vaikystės gyvą simfoniją, kurios pačiame
 centre stovėjo žilagalvis senukas Mykolas, lyg tas
 stebuklingas legendų piemuo, kurio ragelio balsą užgirde

akmenys atverdavo šaltinius ir dar nesprogę pumpurai
 pradėdavo žydėti.

Po kiek laiko jis nustojo groti.

— Jūs nuostabiai grojate, — pastebėjo nuo suolo pasi-
 kėlusi vienuolė. — Bet mums laikas eiti priešpiečių.
 Tokia jau tvarka.

— Aš dar noriu, kad Mister Mike pagrotų ... — pyptelėjo
 viena ratelio šokėja.

— O gal jūs palydėtumėte mus? — staiga paklausė vie-
 nuolė ... — Aišku, šiandieną Velykos, ir jūs, be abejo,
 turite daugybę kvietimų, — gal svečiuositės pas savo vai-
 kus ar anūkus? — tarsi norėdama atsiimti kvietimą, kalbė-
 jo ji toliau.

— Aš norėčiau, kad Mister Mike eitų su mumis, — vėl
 pyptelėjo Mary.

— Aš neturiu kur eiti, — pusbalsiu atsakė Mykolas, žiū-
 rėdamas į po kojomis girgždelėjusį parko takelio žvyrą.
 Ir aš, kaip tos jūsų mergaitės — nieko neturiu ...

— Tai eime. Mes kviečiame jus Velykinių priešpiečių,
 — pakvietė vienuolė, imdama mažiausią už rankos.

— Eime, eime drauge! — beveik choru prabilo jaunų bal-
 sų pakvietimas.

... Ir buvo gražus Velykų ryto vaizdas parke: būrį mažų
 dailiai aprengtų mergaičių vedėsi išblyškusi, liekna vie-
 nuolė, mergaičių rankose suposi krepšeliai pripildyti įvai-
 riaspalviais margučiais, o pačiame būrelio vidury ėjo ge-
 rokai pagyvenęs, bet stiprus vyriškis, ant rankų nešda-
 mas mažą mergaitę.

DIRVA

Dra. HELGA HERING

MEDICA GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.
 das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590
 Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL. Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL. Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
 Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TOLIMIEJI KVAADRATAI

PABAIGA

(Tesinys iš praėito numerio)

Žiūrime, staiga nuo kranto mūsų link pasileidžia viena motorinė ir viena paprasta valtis. Na, ko jiems? Bet jau manome, ne priešai.

Atplaukia, įlipa į vidų — žvejai. Nesusišnekame. Lionginas aiškina visokiais būdais ir kokiom tik mokėdamas kalbom: mes lietuviai, ne komunistai. Atvežėme rusus-komunistus — apačioje — rodome. Jie klausia, ar gyvi. Aiškinam, kad gyvi.

Rodo jis jiems žemėlapyje Klaipėdą. Suprato, matyt, ką gi, juk vis žmonės, ne rusai. Be to, gi jie mato, kad čia turėjom karą. Kovos liekanos ant denio aiškios.

Aš merkiu Lionginui, kad šis prašytų švedus, kad jie paimtų mus į krantą. Bet, matyt, žvejai nenori kištis į "politiką", negi tai jiems būtų sunku. Jie rodo draugiškai, ir mes suprantame, kad tai jie sako:

— Padarėte jau tokį kelią, tai ir likusį gabalą atliksite.

Jie grįžta į savo valtis ir plaukia atgal. O iš apačios šaukia:

— Kas čia dedasi?? Kas čia buvo?

— Rusų pasiuntinys, — juokiamės, — siunčia jums sveikinimą!

Šie tyli, paskui vėl klausia:

— Ar jau neplauksite toliau?

— Ne, — sakau rimtai, — jau esame Švedijoje. Mes jau savo tikslą pasiekėme. Nežinom, kas čia bus, bet niekur nebus blogiau, kaip buvo prie bolševikų.

— Žinome, jie priims jus, — sako Miša, lyg gailėdamasis, kad mes skirsimės.

Mašinos dar nesustabdėm, kad ir buvo išmestas inkaras, taikstėmės mesti valtį. Kai taip padarome, kaip sutarėme, pirmas lipa į ją Paulauskas, Lionginas prie lango paaškina rusams, kaip grįžti ir taipgi leidžiasi žemyn. Aš dar stoviu prie angos, o paskui — tekinas į valtį.

Skubiai atsiremiu į laivą, ir pasistumiam priekin. Ir tuo tarpu jie jau išsigauna iš apačios. Ir mechanikas tiesiai už vairo ir suka laivą į mūsų pusę. Bet, kai inkaras buvo nuleistas, tai grandinė išsitempė, o laivas pradėjo suktis vietoje. Ruskis sumojo, kad grandinė tuo jau pat gali kliudyti straiptį ir jį numušti ir tada jau jie baigia savo keliavimą. Jis staiga duoda laivą atgal, norėdamas pamesti inkarą, o

Miša tuo metu ištraukia geležį, ant kurios kaboją grandinė.

Mes girdime, kaip grandinė pasileidžia. Ir jie, atleidę inkarą, dar bandė mus pasiekti. Bet mes jau nebuvo pagaunami jų rankomis. Tada jie paliko inkarą ir nuvyko. Mes nežinojome kur, ir tai mums nerūpėjo. Mes netroškome daugiau nieko, kaip per amžių amžius daugiau niekuomet nematyti šių nei kitų rusų. Mes esame gyvi ir iriamės į laisvės krantą. Ir liepos 17 d. 8:30 val. ryto Maskvos laiku mes jį pasiekiamė — ačiū Dievui.

Pirmas išsoko Paulauskas. Jis atrodė paaukęs nuo to laiko, kaip atėjo į laivą, gal dėl to, kad jis buvo su ilgais žvejo batais. Ir tebebuvo jis su žvejo vatiniu švarku. Mes su Lionginu jau laive buvome persiavę savaisiais. Ir visi mes, visai apautomis kojomis, stovėjome ant žemės. Ir, jeigu jos mes nebučiavome iš džiaugsmo, tai gal tiktai dėlto, jog bučiuojama viena žemė — gimtoji.

Mes negalėjome kalbėtis. Kažkaip painiojosi žodžiai. Kažkaip svaidėmės trumpais nutarimais, kad turime žygiuoti į artimiausią stotį ir būtinai važiuoti į Stockholmą. Gal gi dar yra kokia lietuvių pasiuntinybė pasaulyje, o gal yra ir Švedijoje. Pinigų turime — juk čia sutaupos mačo nebenupirktam kostiumui. Gal čia juos ims, tuos rublius, gal nors už visus mūsų pinigus nuveš mus.

— Užkandame kiek, — sakau, — vis aprimsim kiek, priprasim prie to džiaugsmo!

— Užkaskim, — kartoju, ir iš maišelio išimu duonos ir sviestą, kurio greitomis buvau pasiėmęs iš laivo. Bet nevalgome. Taip gera.

Žiūrime į jūros pusę, atgal. Galvojame, kada vėl būsime aname krante, Lietuvoje — laisvoje jau — ir vėl atsiskame į šitą krantą, ir pakylame eiti trobesių link.

Žygiuojame pieva. Pievoje ganosi karvės. linksni ēriukai, švariom garbanėlēm, žvaliai striksi šitoje pievoje, per kurią einame mes laisvi žmonės.

Ir iš šito laisvės pajautimo mūsų širdys šokinėja, ir mūsų žingsniai darosi tokie pat guvūs ir džiuogūs, kaip tų baltagarbenių ēriukų.

P a b a i g a

Linksmų Šv. Viliūku

CLINICA EM GERAL

DR. ARKADIJ PROKOPOWITSCH

CIRURGIÃO DENTISTA

Rua Harmonia, 880 - Fone: 211-4499

Vila Madalena — São Paulo

RELOJOARIA "MAUA"

Relógios - Jóias - Despertadores - Bijouterias - Artigos Fotográficos

Rádios - Gravadores - Canetas - Isqueiros - Pulseiras - Artigos para

presentes em geral e os melhores preços da cidade.

CONSERTOS EM GERAL COM GARANTIA — OFICINA PRÓPRIA

Rua Mauá, 422

Fone: 227-1014

São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

LITUANISTINĖS MOKYKLOS

KURSAI

- jaunimui ir vaikams prasidės balandžio 12 dieną, šeštadienį;
- suaugusiems – balandžio 10 dieną, ketvirtadienį.

Prašome nedelsiant užsiregistruoti lietuviškose parapijose:

tel.: 63.59.57 (Vila Zelina)
273.03.38 (Moóca)

Kursai įvyks V. Zelinoje, Jaunimo Namuose ir V. Anastacio, dr. Jono Basanavičiaus mokyklos rūmuose.

ŠVIETIMO REIKALAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo Komisija savo posėdyje, įvykusiame š.m. vasario 10 d., paskyrė 100 dolerių paremti į PLJS Ryšių Centro ruošiamus lituanistikos kursus –seminarą iš užsienio atvykstančius dalyvius. Skiriama parama padengs pusę seminaro mokesčio. Seminaras vyks š.m. rugpiūčio 3–7 d.d. lietuvių kalba, o liepos 28 – rugpiūčio 1 d.d. anglų kalba, Loyola of the Lakes, Clinton, Ohio, USA.

Informacijos ir registracijos reikalais kreiptis į Liną Rimkų, PLJS Ryšių Centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago. IL 60636, USA. Užsienio / už Šiaurės Amerikos ribų/ dalyvių finansinės paramos reikalui kreiptis į PLB Švietimo Komisijos pirmininką kun. Antaną Saulaitį, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Kovo 28 dieną João XXIII ligoninėje mirė ANTANAS SKRĖBYS, gimęs Rokiškyje. Atvyko Brazilijon 1929 metais.

Buvo veiklus lietuvis, ir geras katalikas; priklausė įvairioms organizacijoms

Kovo 29, po Mišių V. Zelinoje, buvo gausių tautiečių palydėtas į Quartą Parada kapines.

Paliko gedule seserį Veroniką Zakarevičienę ir dukterėčias seselę Kristiną ir Oną Stopką.

Septintos dienos Mišios bus pirmadienį, balandžio (Abril) 7 dieną, 7,30 val. ryto V. Zelinoje.

Padėka prel. P. Ragažinskui ir kleboniui kun. J. Šeškevičiui, Seselėms Prancišketėms, kaimynams ir visiems pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvėse.

Ilsėkis ramybėje, mūsų atmintas, nežmirštamasis Antanai!

Kovo 12 dieną nuo širdies priepuolio mirė, besidarbuodamas siuvykloje, VLADAS VILUTIS, eidamas 75 metus.

Vladas gimė 1905 m, rugpiūčio 4 d. Petrograde, Rusijoje. 1914 metais šeima sugrįžo Lietuvon ir apsigyveno Rokiškyje. 1929 m. atvyko Brazilijon, į São Paulą – Bom Retiro. Čia įsitaisė nuosavą siuvyklą, puikiai vertėsi ir gražiai bendravo su artimesniais tautiečiais.

Velionis liūdesy paliko sūnų Viktorą su šeima ir dukterį prof. Stasę.

Kovo 13 dieną, po Mišių saleziečių parapijos Maria Auxiliadora bažnyčioje, buvo palydėtas į Morumbi kapines.

Ilsėkis ramybėje, taurus Lietuvos Sūnau!

METINIŲ MIŠIOS

už A. A. JUOZĄ BAUŽĮ

bus trečiadienį, balandžio 9 d. 7val. V. Zelinos bažnyčioje, jo 5-tą mirties metinių progą.

Užprašė žmona Anelė Baužienė

PADĖKA

Dėkoju chorui, draugams ir bičiuliams bei visiems dalyvavusiems Mišiose už a.a. MONIKĄ KLEIZIENĘ ir ypatingai prel. P. Ragažinskui už visą religinį patarnavimą.

Jonas Bagdžius

30 – TOS DIENOS MIŠIOS

už

ONA VILARES BARBARO ir OSVALDO VILARES BARBARO

BUS ATLAIKYTOS VELYKŲSEKMADIENI, BALANDŽIO 6 D. 16,15 VAL. CASA VERDE, N. S. DAS DORES BAŽNYČIOJE.

Tautiečiai ir bičiuliai prašomi dalyvauti.

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio, Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

FESTEJE COM VODKA

SPUTNIK®

TRI-REFRIGERADA

BUSSKAYA

OSOBAYA

VODKA

Elaborada por: Industria de Bebidas SPUTNIK de Viktor Prokocowitch

Rua Clemente Ferreira, 142 São Paulo - SP

Reg. M.A. nº 351.000.321 - Reg. P.A.V.S. nº 462-R

C.G.C.M.F. nº 43.870.591/001 - Industria Brasileira

100% CEREAL

PEDIDOS PELO FONE: 266-4680

MŪSŲ ŽINIOS

**DIDŽIOSIOS SAVAITĖS IR
LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ
TVARKARAŠTIS VILA ZE-
LINOS BAŽNYČIOJE**

Verbų sekmadienį

11 val. Verbų šventinimas, procesija ir Suma.

Didįjį Ketvirtadienį

19 val. Iškilmingos Šv. Mišios (Eu-
charistijos įsteigimo paminėjimas)

Didįjį Penktadienį

15 val. Šv. Kryžiaus pagarbinimas,
lekcijos ir kitos apeigos.

Didįjį Šeštadienį

19 val. Ugnies, Velykinės Žvakės
šventinimas ir Šv. Mišios

VELYKŲ RYTA

6 val. Prisikėlimo procesija ir Šv. Mi-
šios.

(11 val. Velykų dieną Šv. Mišių ne-
bus)

Išpažinčių bus klausoma visas dienas
pradedant antrą val. po pietų. Pamal-
dose dalyvaus L.K.B. Šv. Juozapo
Bendruomenės ir "Aušros" chorai.

D. SAVAITĖS PAMALDOS**Šv. Kazimiero parapijoj**

Kovo 30 d., 8 val.: Verbų šventinimas
Balandžio 3 d., 20 val.:

Paskutinės Vakarienes apeigos
Balandžio 4 d., 16 val.:

Didžiojo Penktadienio apeigos
Balandžio 5 d., 20 val.

Prisikėlimo Vigilijos apeigos
Balandžio 6 d., 8 val.

Velykų ryto Mišios.

Išpažinčių klausoma valanda prieš
pamaldas.

PLIAS PRANEŠIMAS

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Archi-
tektų Sąjungos, PLIAS, Brazilijos skyriaus
pirmininkui inž. Algirdui Idikai išvyks-
tant ilgesniam laikui į Jungtines Ameri-
kos Valstybes, pirmininko pareigas parė-
mė vice-pirmininkas inž. Leonardas Mi-
trulis, Av. Cursino, 296 - 04132 São
Paulo, SP Tel.: 273-6434.

Algirdas Idika Amerikoje galės
būti pasiekiamas šiuo adresu:

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJA
p. ANELĖ BAUŽIENĖ
savo vyro JUOZO BAUŽIO

5-tų mirties metinių (9.IV.) proga

Lai Viešpats gausiai atlygina abiem!

40 Frontier Lake Drive
Springfield, Illinois 62707
USA

Tel.: (217) 546-6203

Arba dar ir šituo adresu, kuris
yra nepagrindinis:

912 Fairway Drive
Palatine, Illinois 60067
USA

Tel.: (312) 991-9081

**5-TAJAI IMIGRANTŲ
PARODAI BESIARTINANT**

Kaip kitais, taip ir šiais metais,
laike parodos, kuri prasidės birželio
6 d. ir tęsis iki 22 d., įvyks pasirody-
mas (desfile), kuriame dalyvaus po 3
mergaites iš kiekvienos kolonijos. Da-
lyvaujančios pasirodys savo tautos tau-
tiniuose rūbuose.

Norima, kad dalyvautų ir trys lie-
tuvaitės, sukakusios pilnus 16 metų
iki birželio mėn. 1980 m.

Norinčios dalyvauti privalo turėti
originalius lietuviškus tautinius dra-
bužius, gerą išvaizdą ir ambiciją laimėti
konkursą, kuriame dalyvaus apie
100 mergaičių iš 40 su virš jvairių
tauty.

Mergaitė, laimėjusi konkurse pir-
mąją vietą, gauna nemokamai kelionę
į užsienį, o kitos gauna medalius ir
juostas.

Užsirašyti galima asmeniniai pas
p. Joną Tatarūną, Br.L. Bendruome-
nės pirmininką ar panelę Angelą Juo-
teikaitę, Br.L. Bendruomenės Sekre-
torę iki balandžio mėn. 14 dienos.

Kapit. J. Čiuvinškas

SPAUDOS VAJUS

Šiame velykiniame ML numeryje
bai dėkojame p-nui VLADUI STEPO-
NAIČIUI, paaukojusiam už spaudos ma-
šiną 1.000 Cr.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

BALEIŠIENĖ Irena	1000 Cr
UMARAS Eduardas	1000 Cr
Dr. DRAUGELIS Eliziejus	700 Cr
TININIS Antanas	500
DRAGŪNAS Klemensas	
MIKALKĖNAS Nijolė	
POČIUS Vladas	
TAMALIŪNIENĖ Ona	
JASIŪNAS Aleksas	400
BUČIENĖ Veronika	"
ZUBELIS Viktoras	
ČERNIAUSKIENĖ Filomena	350
GAVĖNAS Juozas	350
GAVĖNAS Antanas	300
MAČIULAITIS Marija	"
BARČIENĖ Aleksandra	
KAZLAUSKAS Jonas	
GAULIENĖ Ursulė	
GAULIA	

**CURSO DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Informações:

Caixa Postal 4421
01000 SÃO PAULO, SP

Linksmų
Šv.
Velykų

**VILA ANASTACIO
BŪRELIS**

per Atvelykj, balandžio 13 d.
13 val. ruošia Dr. Basanaviciaus
salėje skanų "CHURRASCO"
ir kviečia visus tautiečius jame
dalyvauti.